

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de avocatul Beruceașvili Andrei, în interesele SRL „Nairi Grup”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva SRL „Nairi Grup”, cu privire la încasarea prejudiciului,

împotriva încheierii din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2rc-72/24
NR. PIGD 2-21139168-01-2rc-30092024)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a remediat neajunsurile din cererea de apel, în termenul de procedură acordat de instanță

Judecătoria Criuleni, sediul Centru – jud. V. Suci
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malîi

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Beruceașvili Andrei, în interesele SRL „Nairi Grup”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 17 septembrie 2021, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Nairi Grup” privind încasarea prejudiciului cauzat mediului.

2. Prin hotărârea din 3 aprilie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la SRL „Nairi Grup”, în beneficiul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, prejudiciul cauzat mediului în mărime de 536511,30 de lei. S-a încasat de la SRL „Nairi Grup”, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 16095,34 de lei.

3. La 20 aprilie 2023 prin intermediul oficiului poștal, apelanta SRL „Nairi Grup”, reprezentată de administratorul Gasporean Venera, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 3 aprilie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, indicînd că motivele de fapt și de drept vor fi prezentate după întocmirea hotărârii motivate.

4. Prin încheierea din 7 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Nairi Grup”. S-a comunicat părții apelante despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume: prezentarea cererii de apel motivate, a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 12 071,50 de lei, precum și a împuternicirilor administratorului Gasporean Venera, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantei, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

5. Prin încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Nairi Grup” împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 3 aprilie 2023, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 iunie 2023. S-a remis în adresa apelantei SRL „Nairi Grup”, cererea de apel cu toate documentele anexate.

6. Prin decizia din 17 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de SRL „Nairi Grup”. S-a casat încheierea din 11

septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

7. La data de 4 iulie 2024, avocatul Andrei Beruceașvili, ce acționează în interesele apelantei SRL „Nairi Grup”, în temeiul mandatului seria MA nr. 1981037 din 28 iunie 2024, a depus o cerere prin care a solicitat emiterea unei noi încheieri prin care SRL „Nairi Grup” să-i fie stabilit un nou termen de procedură pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

8. Prin încheierea din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Nairi Grup” privind emiterea unei încheieri noi cu stabilirea unui nou termen de procedură pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat. A fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Nairi Grup”, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

9. La 22 august 2024, avocatul Beruceașvili Andrei, în interesele SRL „Nairi Grup”, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

10. În motivarea recursului s-a invocat că, din conținutul și concluziile expuse de Curtea Supremă de Justiție RM în decizia din 17 aprilie 2024 anume instanța de apel a încălcat drepturile apelantului SRL „Nairi Grup”, referitor la înmânarea actelor procesuale și nu a comunicat în ordinea stabilită despre adoptarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 7 iunie 2023. Adică încălcarea termenului de procedură stabilit apelantului în încheierea din 7 iunie 2023 datorează exclusiv acțiunilor instanței de apel.

11. Consideră recurentul că, după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 17 aprilie 2024, încălcarea drepturilor sale va fi înlăturată prin expedierea repetată a încheierii Curții de Apel Chișinău din 7 iunie 2023 și oferirea termenului de 10 zile pentru înlăturarea omisiunilor procesuale sau emiterea unei noi încheieri de stabilire a noului termen pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat.

12. A susținut că o astfel de abordare a problemei din partea instanței de apel este una greșită, or Curtea Supremă de Justiție în decizie din 17 aprilie 2024 a constatat că termenul de procedura a fost omis din vina instanței care a pronunțat încheierea și nu a comunicat-o la timp SRL „Nairi Grup”. Altfel care a fost sens pentru Curtea Supremă de Justiție de a admite recurs și de a expedia pricina la rejudecare dacă termenul de înlăturare a neajunsurilor deja a fost expirat.

13. A mai invocat recurentul că nu i-a fost asigurat dreptul de a fi citat legal și dreptul de a recepționa actele procedurale ale instanței de judecată, instanța de apel a limitat dreptul apelantului la acces la justiție și a încălcat garanțiile oferite apelantului de art.6 CtEDO și 13 CtEDO.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

15. Art. 368 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

16. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă: „(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). (2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

17. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

18. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

19. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 15 și a depus în termen recursul, or, potrivit extrasului din poșta electronică, încheierea contestată a fost reprezentantului recurentului, la data de 14 august 2024 (f. d. 13, vol.2 verso). Drept urmare, cererea de recurs depusă la 22 august 2024, se consideră a fi depusă în termen (f. d. 15, vol.2).

22. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

23. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe, emis de către Judecătoria Criuleni (sediul Central), a fost pronunțat la 3 aprilie 2023 (f. d. 188, vol.2).

24. La data de 20.04.2022 SRL „Nairi Grup”, reprezentată de administratorul Gasporean Venera, a depus cerere de apel nemotivată.

25. Prin încheierea din 7 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Nairi Grup”. S-a comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 12 071,50 de lei, precum și a împuternicirilor administratorului Gasporean Venera, fiind acordat termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

26. Prin încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Nairi Grup” împotriva hotărârii Judecătoria Criuleni, sediul Central din 3 aprilie 2023, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 iunie 2023.

27. Prin decizia din 17 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de SRL „Nairi Grup”. S-a casat încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la Curtea de

Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată Prin încheierea din 22 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

28. La data de 4 iulie 2024, avocatul Andrei Beruceașvili, ce acționează în interesele apelantei SRL „Nairi Grup”, a depus cerere prin care a solicitat emiterea unei noi încheieri prin care SRL „Nairi Grup” să-i fie stabilit un nou termen de procedură pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

29. Prin încheierea din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Nairi Grup” privind emiterea unei încheieri și a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Nairi Grup”, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

30. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că, SRL „Nairi Grup”, nu a lichidat neajunsurile cererii de apel, și în mod abuziv a solicitat acordarea unui nou termen de procedură pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

31. Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău cu privire la respingerea cererii privind emiterea unei încheieri și restituirea cererii de apel depuse de SRL „Nairi Grup”, din motivul neînlăturării în termenul și volum deplin a neajunsurilor stabilite de către instanța de apel prin încheierea din 7 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

32. În cele ce urmează, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție urmează să supună aprecierii legalitatea încheierii contestate de către recurent, întru consolidarea soluției adoptate.

33. Completul de judecată observă că copia încheierii din 7 iunie 2023 a fost expediată în adresa apelantei SRL „Nairi Grup” la adresa juridică mun. Chișinău, str. Valea Trandafirilor, 11, însă trimiterea poștală a fost restituită cu mențiunea ”nereclamat”. (f.d. 214 vol.1)

34. Or, Curtea Supreme de Justiție prin decizia din 17 aprilie 2024, a casat încheierea din 11 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și a restituit cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecare, din motivul că instanța de apel a trecut cu vederea solicitarea apelantului SRL „Nairi Grup”, de a expedia corespondența la adresa reprezentantului său, avocatului Andrei Beruceașvili.

35. Astfel, instanța de recurs reține că, după emiterea deciziei din 17 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, recurentul a cunoscut despre obligativitatea lichidării neajunsurilor, deoarece încheierea din 7 iunie 2023

Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanta SRL „Nairi Grup”, este în vigoare și produce efecte juridice, apelanta/recurenta urmând să depună maximă diligență și să înlătore neajunsurile cererii de apel în termen.

36. Drept urmare, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, termenul de înlăturare a neajunsurilor a început să curgă din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a deciziei din 17 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, adică începând cu data de 18 aprilie 2024 și a expirat la data de 27 aprilie 2024 (zi de sâmbătă), astfel ultima zi de înlăturare a neajunsurilor a fost 29 aprilie 2024 (zi de luni). Or, ședințele la Curtea Supremă de Justiție se anunță din timp, iar actul final adoptat se publică pe pagina web a instituției în aceeași zi.

37. Cu toate acestea, apelantul/recurentul nu a întreprins în termen toate acțiunile procesuale în vederea înlăturării omisiunilor constatate de către instanța de apel nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată, fapt care condiționează restituirea cererii de apel în ordinea prevăzută de art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă. Or, cerința de expediere repetată a încheierii de a nu se da curs a cărei conținut se cunoaște este una vădit abuzivă.

38. În consecință, instanța de recurs consideră judicioasă soluția adoptată prin încheierea din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii SRL „Nairi Grup” privind stabilirea unui nou termen de procedură pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat și restituirea cererii de apel depusă de SRL „Nairi Grup”, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

39. În context, instanța de recurs notează că apelantul/recurentul avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (cauza *Van Harn v. Germania*, 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile de acces la instanță prin valorificarea dreptului său la o cale de atac, cu respectarea exigențelor legale.

40. Completul de judecată reamintește că Articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (*Perez v. Franța [MC]*, nr. 47287/99 din 12 februarie 2004, § 80; *Loupas v. Grecia*, nr. 21268/16 din 20 iunie 2019, § 37; *Capacchione v. Republica Moldova* din 30 noiembrie 2021, § 19).

41. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului, acest articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (*Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia*, nr. 78108/14 din 25 februarie 2020, § 71 și cauzele citate în aceasta; *Caraman v. Republica Moldova* din 16 februarie 2021, § 23).

42. În conjunctura enunțată și având în vedere că încheierea din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

43. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de avocatul Beruceașvili Andrei, în interesele SRL „Nairi Grup”.

Menține încheierea din 10 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul pentru Protecția Mediului împotriva SRL „Nairi Grup”, cu privire la încasarea prejudiciului.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni